

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.38.372/2019/12. szám

A tanács tagjai: . Balogh Zsolt a tanács elnöke
Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró
. Horváth Tamás bíró

A felperes: Dr. felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Bilonka Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Bilonka Béla ügyvéd)

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Neparáczki Nándor kamarai jogtanácsos

Az I.r. alperesi beavatkozó: Dr. B. G.

A II.r. alperesi beavatkozó: K. E. V.

A II.r. alperesi beavatkozó képviselője: Dr. Szloboda János ügyvéd

Az eljárás tárgya: vadászterület tulajdonosi közössége képviselőjének nyilvántartásba vétele tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: II.r. alperesi beavatkozó

A felülvizgálni kért jogerős határozat: Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 18.K.27.297/2019/35. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 18.K.27.297/2019/35. számú ítéletét hatályában fenntartja,
- kötelezi a II.r. alperesi beavatkozót, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget,
- kötelezi a II.r. alperesi beavatkozót, hogy fizessen meg az államnak, az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon és határidőben 70.000 (hetvenezer) forint összegű feljegyzett eljárási illetéket.

Ezen ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal (továbbiakban: elsőfokú vadászati hatóság) a 2016. június 03. napján kelt, 2016. július 08. napján jogerőre emelkedett, BKH/001/1962-2/2016. iktatási számú határozatával megállapította a 03-603450-302 kódszámú Jakabszállás, Fülöpkab, Kunszállás, valamint Bugacpusztaháza településekkel érintett vadászterület határát. A határozat 4453 hektárnyi terület, valamint az annak tulajdonosi közösségének nyilvántartásba vételéről is rendelkezett.
- [2] A vadászterület vonatkozásában a tulajdonosi közösség egyötödét meghaladó képvisellel rendelkező személyi kör 2016. augusztus 09. napjára földtulajdonosi gyűlést hívott össze. A gyűlésről szóló hirdetmény a Jakabszállási Községi Polgármesteri Hivatal, a Kunszállási Közös Önkormányzati Hivatal Fülöpkabai Kirendeltsége, a Kunszállási Közös Önkormányzati Hivatal, a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal hivatalos hirdetőtábláján 2016. július 08. és 2016. augusztus 09. között kifüggesztésre került.
- [3] A 2016. augusztus 09. napján megtartott földtulajdonosi gyűlésen négy határozat született, melyek közül a 3/2016. szám alatti - egyhangúlag meghozott - döntés rendelkezett arról, hogy a tulajdonosi közösség képviselője az I. r. alperesi beavatkozó lesz. Az I. r. alperesi beavatkozó erre tekintettel, mint a tulajdonosi közösség megválasztott képviselője a 2016. augusztus 14. napján kelt kérelmével nyilvántartásba vételét kezdeményezte az elsőfokú vadászati hatóságnál, amely a BKH/001/5704-4/2016. iktatószámú, 2016. augusztus 19. napján kelt határozatával (továbbiakban: elsőfokú döntés) a tulajdonosi közösség megválasztott képviselőjének nyilvántartásba vételi kérelmét elutasította és az eljárást megszüntette.
- [4] A felperes fellebbezése folytán eljáró Nemzeti Élelmiszerlánc-Biztonsági Hivatal (továbbiakban: alperesi jogelőd), a 2016. október 25. napján kelt, 04.3/6168-3/2016. iktatószámú határozatával az elsőfokú szerv döntését megváltoztatta azzal, hogy az elsőfokú döntésből az eljárás megszüntetéséről szóló rendelkezést törölte. A határozatában a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.), illetőleg a Vtv. végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 04.) FVM rendelet (továbbiakban: Vhr.) előírásaira utalva a döntés indokai körében rögzítette, hogy a 03-603450-302 kódszámú vadászterület Bugacpusztaháza, Bugac, Fülöpkab, Jakabszállás és Kunszállás települések közigazgatási határait érintette, földtulajdonosi gyűlés hirdetménye Bugac, Fülöpkab, Jakabszállás és Kunszállás települések önkormányzatának hirdetőtábláján a Vtv. 14. § (1) bekezdésében előírt időtartamra kifüggesztésre került.
- [5] Az elsőfokú vadászati hatóság rögzítette, hogy erre tekintettel kért tájékoztatást a Bugaci Közös Önkormányzati Hivaltól annak kapcsán, hogy a hirdetmény kifüggesztésre került-e Bugacon, illetve Bugacpusztaházán is. A jegyző arról tájékoztatta az elsőfokú vadászati hatóságot, hogy Bugacpusztaháza település önkormányzatának hirdetőtábláján a hirdetmény nem került kifüggesztésre, így megállapította, hogy a gyűlés összehívása nem szabályszerűen történt, így a 2016. augusztus 09-i gyűlésen a tulajdonosok érvényes határozatot nem hozhattak, a képviselő nyilvántartásba vételi kérelmét ezek alapján a Vhr. 2.§-a szerinti okból el kellett utasítani.

- [6] Az alperesi jogelőd az eljárásban a felperes által csatolt összesítő irat kapcsán kifejtette, hogy ezen az iraton a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője azt igazolja, hogy Bugacpusztaháza településen is kifüggesztésre került 2016. július 08. napjától 2016. augusztus 08. napjáig egy hirdetés. Az irat tartalma alapján abból nem állapítható meg, hogy mely vadászterület, milyen tárgyban kiadott hirdetésként és milyen tartalommal került kifüggesztésre Bugacpusztaházán, ezért az összesítő irat annak bizonyítékaként nem fogadható el, hogy a 03-603450-302 kódszámú vadászterületre vonatkozó hirdetés Bugacpusztaháza település önkormányzata hirdetőtábláján kifüggesztésre került volna. Rögzítette továbbá, hogy mivel az elsőfokú vadászati hatóság megkeresésére a jegyző egyértelmű nyilatkozatot adott arról, hogy Bugacpusztaházán nem került kifüggesztésre a hirdetés, a bizonyítékok mérlegelése alapján az elsőfokú vadászati hatóság jogszerű döntést hozott. Az alperesi jogelőd az elsőfokú eljárás kapcsán rögzítette döntésében, hogy mivel a kérelem tárgyában érdemi döntés született, így az elsőfokú szervnek az eljárás megszüntetéséről külön döntést nem kellett volna hoznia.

A kereset és az alperes védekezése

- [7] A felperes a jogerős határozattal szemben előterjesztett keresetében az alperesi jogelőd döntésének az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal történő megsemmisítését és az alperes perköltségben történő marasztalását kérte. Hivatkozott arra, hogy a hirdetések kifüggesztése a jogszabályban foglaltaknak megfelelően megtörtént, az azt igazoló összesítő lap a felperes birtokában volt, tőle azonban sem a megválasztott képviselő, sem a hatóság nem kérte be, ehelyett a hatóság a Bugaci Közös Önkormányzat Hivatal Jegyzője által írt levélben foglaltakat fogadta el valóban.
- [8] A felperes a keresetében előadta, hogy a megválasztott képviselő nyilvántartásba vétele egyoldalú kérelemre induló eljárásnak minősül, amelynél a döntés alapját a jogszabályban előírt és a vadászati hatóság részéről bekért okiratok képezik. A felperes részéről becsatolt okiraton az önkormányzati tisztségviselő tanúsítja, hogy az adott településen a hirdetés átvételre került és a kifüggesztés megtörtént. Az ellentmondó irattartalmak és nyilatkozatok ütköztetésére bizonyítási eljárás keretében sor kellett volna, hogy kerüljön, egy kellő eljárási garanciákkal rendelkező kontradiktórus eljárásban, vagyis polgári perben, ahol mód lett volna tanúk meghallgatására, a bizonyítékok mérlegelésére, értékelésére, okiratok vizsgálatára, valamint szükség szerint szakértői bizonyítás lefolytatására is. A felperes szerint a vadászati hatóságok akkor jártak volna el helyesen, ha a hirdetés kifüggesztését igazoló irat és a jegyzői nyilatkozat szembenállásának tisztázására a bejelentő felet tájékoztatják a polgári peres jogorvoslati lehetőség igénybevételének lehetőségéről annak érdekében, hogy az ellentmondások feloldása polgári peres eljárás keretében megtörténhessen.
- [9] A felperes szerint a hatóság eljárása azért volt törvénytörő, mert a rendelkezésre álló okiratot, amely igazolja, hogy a jegyző a hirdetményt kifüggesztésre átvette, nem vették figyelembe, csupán a beszerzett jegyzői nyilatkozat alapján állapították meg azt, hogy a kifüggesztésre Bugacpusztaházán nem került sor. Utalt arra, hogy rendelkezésre állt egy elektronikus levél, amely azt támasztotta alá, hogy a kifüggesztés ott is megtörtént. Kifejtette, hogy a jegyzőnél kezdeményezte a hirdetés kifüggesztését, amely az álláspontja szerint szabályszerűen megtörtént.
- [10] Az alperes az ellenkérelmében a határozatában foglaltak fenntartása mellett a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a földtulajdonosi gyűlésen történtekkel kapcsolatosan a vadászati hatóság

vizsgálatot nem folytathat. A kisebbségben maradt földtulajdonosok a Vtv. 14. § (3) bekezdése alapján a földtulajdonosi gyűlésen hozott határozatokat jogvesztő, 30 napos határidőn belül támadhatják meg polgári peres úton. A vadászati hatóságnak a nyilvántartásba vételi kérelmet annak vizsgálatát követően a Vhr. 2. § (4) bekezdésében meghatározott okra alapozottan el kellett utasítania, mivel annak egyik, önálló elutasítási okát képezi azon körülmény vizsgálata, hogy a földtulajdonosi gyűlés összehívásáról szóló hirdetemény minden érintett településen kifüggesztésre került-e vagy sem.

- [11] Az alperes véleménye szerint az elsőfokú vadászati hatóság észlelte, hogy ellentmondás mutatkozott abban, hogy a hirdetemény szabályszerűen kifüggesztésre került-e Bugac és Bugacpusztaháza településeken, megkereséssel élt a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője irányába, aki egyértelmű nyilatkozatot tett arról, hogy a hirdetemény Bugacpusztaházán nem került kifüggesztésre. A nyilvántartásba vételi kérelem elutasítására tehát ezen, a Vhr. 2. § (4) bekezdés a) pont ab) alpontjába ütköző mulasztásra tekintettel került sor.
- [12] Az I. r. alperesi beavatkozó a perben tett nyilatkozataiban utalt arra, hogy a gyűlést követően pedig a nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó, szükséges eljárás megindítása céljából kezdte összegyűjteni a kifüggesztéseket az érintett településeken, azokat ugyanis az összehívói érdekkörtől nem kapta meg. Bugacpusztaháza vonatkozásában a jegyző, valamint a polgármester nyilatkozatát kérte, ezeket a nyilvántartásba vételi kérelmével együttesen terjesztette elő. Hangsúlyozta, hogy a nyilvántartásba vételi kérelméhez nem a közigazgatási iratanyag részét képező úgynevezett összesítő lapot nyújtotta be, hanem valamennyi kifüggesztést záradékkal látott el és azt csatolta kérelméhez. A csatolt összesítő lapot emailben kapta meg a felperestől, melyen az I. r. alperesi beavatkozó által összegyűjtött iratokhoz képest eltérő adatok szerepeltek a levétel időpontját érintően. Előadta, hogy 2016. augusztus 9. napján mindösszesen egy fénymásolt összesítő lapot kapott, amelyen a kifüggesztés rovatai voltak csak kitöltve. Az összesítő lapon azonban az, hogy milyen hirdeteménynek a kifüggesztését igazolja, utalás nem volt található.
- [13] A II. r. alperesi beavatkozó a perben a Vtv. 14.§-ára utalva hangsúlyozta, hogy relevanciával bír az, hogy Bugacpusztaháza önálló közigazgatási területtel rendelkező község, melynek 4300 hektár méretű illetékességi területéből 458 hektárnyi az érintett vadászterületre esik. Mivel pedig Bugacpusztaháza érintett volt a tulajdonosi gyűléshez kapcsolódó kifüggesztésben, a településen élők részére is ki kellett volna hirdetni a felhívást. Az álláspontja szerint a földtulajdonosi közösség gyűlésének összehívására, annak lebonyolítására sem a Ket., illetőleg az Ákr. szabályozása, sem a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) nem volt alkalmazható. Konkrét végrehajtási és eljárási szabályok hiányában pedig a Vtv. szövegét lehet kizárólag alapul venni a törvényes előírásoknak megfelelő eljárás megítélésékor.
- [14] A II. r. alperesi beavatkozó kifejtette, hogy a helyben szokásos módon történő közzététel nem azonos az Mötv. szerinti helyben szokásos mód kapcsán írtakkal, hiszen az Mötv. hatálya és rendelkezései, de az SZMSZ és egyéb iratok sem rendelkeznek a földtulajdonosi gyűlések összehívását érintően a helyben szokásos módon történő közzétételről. Önmagában azon körülmény, hogy társult önkormányzati hivatal működik két település vonatkozásában nem jelenti azt, hogy Bugacpusztaháza ne lenne önálló település, hiszen saját községházzal rendelkezik, amelynek helyeként a Bugacpusztaháza., Számadó. utca 28. szám alatti, úgynevezett integrált közösségi szolgáltató tér (a továbbiakban: IKSZT) szolgál. Az pedig nem kizárólag egy könyvtárként funkcionáló létesítmény, ahogy azt a felperes állítja. Az IKSZT egyfajta faluközpontként funkcionál és megfelelő hirdetési felülettel rendelkezik. Ennek alátámasztásául csatolt is egy fényképfelvételt az IKSZT belső helyiségéről, melyen látható az, hogy a Bugacpusztaháza., Számadó. utca 28. szám

alatti létesítményben önálló hirdetési felület áll rendelkezésre, amelyen hivatalos hirdetmények is elhelyezésre kerülnek.

- [15] A II.r. alperesi beavatkozó szerint a becsatolt elektronikus levélre történő hivatkozás is aggályos. A továbbítás tényleges megtörténtét maga a levél egyáltalán nem igazolja, annak szövegezéséből pedig nem lehet megállapítani, hogy milyen dokumentumok kerültek ahhoz csatolásra, illetőleg mi volt annak tartalma. A II. r. alperesi beavatkozó szerint a 30 napos kifüggesztés tényét más ügyintéző, a polgármester vagy ezzel megbízott személy is tanúsíthatja, Bugacpusztaházán a hivatalos ügyeket, a lakosság tájékoztatását elsősorban a polgármester vagy helyettese, illetőleg az IKSZT munkatársai vagy a képviselő-testület tagjai végzik. A véleménye szerint Bugacpusztaházán az IKSZT épületében lévő hirdetőtáblán történik a hirdetmények lakossági közzététele, tehát az tekinthető a helyben szokásos módnak. Mindezek alapján a Vtv. 14. § (1) bekezdésében rögzített konjunktív feltétel, vagyis a helyben szokásos mód csak akkor érvényesül és teljesül, ha a földtulajdonosi gyűlés összehívására vonatkozó hirdetményeket ezen IKSZT épületében lévő hirdetőtáblán is kifüggesztik.
- [16] A II. r. alperesi beavatkozó utalt arra, hogy a Szentesi Járásbíróság ítéletében megállapította azt, hogy a 2016. augusztus 9-i gyűlés összehívása és ezáltal az ott hozott határozatok érvénytelenek, ennek kapcsán további, részletesebb tényállás-tisztázási és bizonyítási kötelezettség a bíróságot nem is terhelte. A Szentesi Járásbíróság pedig a hivatkozott jogerős ítéletében egyértelműen azt állapította meg, hogy a hirdetményt Bugacpusztaházán is ki kellett volna függeszteni. Miután az elmaradt, a földtulajdonosi gyűlésen hozott valamennyi határozat érvénytelennek minősült.

A jogerős ítélet

- [17] A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 4.K.27.113/2017. számon indult peres eljárásban a Kúria a 2017. március 29. napján kelt Kkk.II.37.200/2017/2. sorszám alatti végzésével - kizárás indokoltsága okán - eljáró bíróságként a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot jelölte ki, amely az 5.K.27.136/2017/15. szám alatti ítéletében a felperes keresetét - a keresetőségi jog hiánya miatt - elutasította. A Kúria a 2019. január 23. napján kelt, Kfv.II.37.007/2018/12. szám alatti végzésével a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.K.27.136/2017/15. sorszám alatti ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra, valamint új határozat hozatalára utasította, azzal, hogy az elsőfokú bíróságnak vizsgálnia kell a felmerült tény- és jogkérdéseket, ennek körében értelmeznie kell a hirdetmény kifüggesztésére vonatkozó jogi előírásokat Bugac és Bugacpusztaháza relációjában, vagyis, hogy hol kellett a gyűlés összehívására vonatkozó hirdetményt kifüggeszteni és megtörtént-e a kifüggesztés vagy sem. A felperesi bizonyítási indítványok tükrében utóbbi kérdés megválaszolásához további tanúk meghallgatására, okirati bizonyítékok értékelésére is sor kerülhet. Amennyiben a kifüggesztés biztosan elmaradt, vizsgálni kell, hogy az kinek a mulasztása és milyen hatása van a gyűlés összehívásának szabályosságára nézve.
- [18] A megismételt eljárásban a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 12.K.27.023/2019/2. szám alatti végzésével a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 13.§ (3) bekezdésének c) pontjára, valamint a 81.§ (2) bekezdésére utalással eljárását megszüntette és az ügyet áttette a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz.
- [19] A Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az ügyben az illetékességét megállapította és az ítéletével a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal 04.3/6168-

3/2016. számú, 2016. október 25-én kelt határozatát a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal BKH/001/5704-4/2016. iktatószámú, 2016. augusztus 19. napján kelt határozatára is kiterjedően hatályon kívül helyezte. Az általa lefolytatott bizonyítás eredményeképp megállapította, hogy a 2016. augusztus 9-i gyűlés hirdményének közzétételével összefüggő kötelezettség a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal önkormányzati hirdetőtábláján történő kifüggesztéssel teljesült, a Bugacpusztaháza - Bugac relációjában a perbeli időszakban vizsgált körülmények a Bugacpusztaháza területén történő igazolt kifüggesztést nem biztosították, az elhelyezés megtörténte vagy annak hiánya bizonyíthatóságát az IKSZT esetében ténylegesen kizárták.

- [20] Kifejtette, hogy a Mötv. 56. § szerint Bugac és Bugacpusztaháza között társult képviselő-testület alapítására került sor, amely közös önkormányzati hivatalt tartanak fenn és intézményeiket közösen működtetik. A Mötv. 81. § (1) bekezdése szerint a közös önkormányzati hivatalt a jegyző vezeti, aki a Mötv. 83. §-a szerint valamennyi érintett településen ellátja a jegyzői feladatait. Utalt a rendeletek közzététele kapcsán a perbeli időszak közös önkormányzati hivatalának SZMSZ rendelkezéseire, amelyek a hirdményeknek szintén a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal hirdetőtáblájára történő kifüggesztését írja elő.
- [21] A jogerős ítélet kitért arra, hogy a beszerzett bizonyítékok alapján a hirdmény önkormányzati kifüggesztésére Bugacpusztaházán nem kerülhetett sor. Ebben a körben hivatkozott az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében az integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítására és működtetésére igénybe vehető támogatások részletes feltételeiről szóló 112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet (továbbiakban: FVM r.) szabályaira, amely szerint nem vehető igénybe támogatás az IKSZT megvalósulási helyszínéül szolgáló ingatlan azon részének felújítására, átalakítására, korszerűsítésére, illetve ezen ingatlanokban található eszközök beszerzésére, amely kizárólag a települési önkormányzat által ellátandó, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) és (4) bekezdésében meghatározott közoktatási, egészségügyi és szociális feladatok, valamint közigazgatási funkciók ellátására szolgál. A meghallgatott tanúk nyilatkozata szerint az IKSZT Bugacpusztaházán 2012. január 1-jén pályázati forrásból nyitotta meg kapuit egy korábban romos épület felújításának eredményeként, a korábbi jegyző és H. M. tanú pedig azt nem önkormányzati funkciójú, hanem a közösségi programok szervezési és lebonyolítási helyszínéként jelölte meg. Ezen IKSZT részeként könyvtár, közösségi helyiség, iroda működik, a létesítmény célja pedig - a tanúk nyilatkozata szerint is - a területen élők számára különböző kulturális, szabadidős programok szervezése, illetőleg tájékoztatók megtartása. Az IKSZT programjairól szóló felhívások az épület ablakain kerülnek elhelyezésre, illetőleg a könyvtár bejáratától balra, az épületen belül egy bárki által hozzáférhető hirdetőtábla áll rendelkezésre a különböző hirdmények elhelyezésére. A nyilatkozatok szerint tehát az IKSZT hasznosítása, jellemzően a terem bérbeadásával nem kizárt, ott azonban kihelyezett ügyintézés nem történik. Az IKSZT épületében dolgozó Horváth Mária nyilatkozata szerint hivatalos ügyintézés az önkormányzati feladatokat illetően nem végeznek, aláírási, ellenjegyzési és bélyegzőhasználati joguk az önkormányzat képviseletében nincs, a könyvtár melletti hirdetőtáblán bárki elhelyezheti hirdményét.
- [22] Az elsőfokú bíróság így azt állapította meg, hogy a 2016. augusztus 9-i földtulajdonosi gyűlés összehívása a Vhr. 2.§ (4) bekezdése a) pontja szerinti objektív feltételrendszernek megfelelt, az szabályos volt, önmagában az, hogy a gyűlésen a hirdmények záradékolt példánya nem került bemutatásra nem eredményezte annak érvénytelenségét. A tulajdonosok nem voltak elzárva attól, hogy a gyűlésen hozott határozatokat megtámadják, ahogy tették ezt a fenti, Szentesi Járásbíróság

által elbírált polgári pert illetően is. Önmagában azzal, hogy a felperes nem az általa szabályosan összehívottnak tekintett gyűlésen hozott döntések érvényességét érintő polgári pert kezdeményezett, hanem a képviselő nyilvántartásba vételével összefüggő közigazgatási eljárásban élt a Kúria által is elismert jogorvoslati jogával nem volt kizárt.

- [23] Megállapította végül, hogy a közigazgatási iratanyag részét képező, az elsőfokú vadászati hatóság BKH/001/5772-8/2016. számú, 2016. október 28-án kelt határozata rögzíti, hogy Dr. B. G. 2017. március 1. napjától nyilvántartásba vételre került képviselőként. A nyilvántartásba vételre a 2016. augusztus 12-én megtartott földtulajdonosi gyűlésen hozott 8/2016. (VIII.12.) számú határozat alapján került sor, a vadászati hatóság pedig megállapította döntésében, hogy mivel a hirdetmény megfelelt a jogszabályban foglalt feltételeknek és a képviselő személyét érintően kizárási ok nem merült fel, a nyilvántartásba vételnek jogszabályi akadálya nem volt. A képviselő nyilvántartásba vételét cáfoló körülmény a jelen peres eljárásban nem merült fel. A bíróság erre tekintettel az alperesi döntésnek az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályon kívül helyezése mellett nem rendelkezett az elsőfokú vadászati hatóság új eljárásra kötelezéséről, hiszen a jelen peres eljárásban - a Kúria döntése alapján - lefolytatott bizonyítás eredményeként feltárt tényállás alapján megállapítható volt a 2016. augusztus 9-i gyűlés szabályszerű összehívása, annak bizonyítás eredményeként történő ismételt megállapítása - figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében foglalt ésszerűség követelményére is - a közigazgatási eljárásban indokolatlan és szükségtelen, az összehívás szabályszerűségéhez kapcsolódó jogkövetkezmény alkalmazása - vagyis a kérelmező nyilvántartásba vétele - pedig a már említett BKH/001/5772-8/2016. számú határozattal megtörtént, így Dr. B. G. ismételt vagy újbóli nyilvántartásba vétele egyező kódszámú vadászterület vonatkozásában okafogyottá és fogalmilag értelmetlenné is vált.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] A jogerős ítélettel szemben a II.r. alperesi beavatkozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezése és a felperes keresetének elutasítása iránt. Kifejtette, hogy az álláspontja szerint a Vtv. 14. § (2) bekezdése a kifüggesztési kötelezettséget minden érintett település hirdetőtáblájára előírja, amely Bugacpusztaháza vonatkozásában nem teljesült, annak Bugac mellett ott is külön meg kellett volna valósulnia, hiszen az IKSZT épületében kifüggesztésre alkalmas külön hirdetőtáblája van. Az álláspontja szerint az iratok között rendelkezésre álló „a hirdetmény kifüggesztésének és bevételeinek időpontja” című táblázat hatósági bizonyítványnak tekintendő a kifüggesztés időpontja tekintetében, a vadászati hatóság pedig nem jogosult ennek a felülvizsgálatára, tartalmának a felülrértékelésére, eszerint pedig a hirdetmény Bugacpusztaházán nem került legalább 30 napra kifüggesztésre.
- [25] A II.r. alperesi beavatkozó a felülvizsgálati kérelmében részletesen kifejtette továbbá a kifüggesztés helyben szokásos módjával kapcsolatos észrevételeit és utalt arra, hogy a véleménye szerint az elsőfokú bíró jogot alkotott, amikor a Vtv. 14. § (2) bekezdését felülírva azt állapította meg, hogy Bugacpusztaháza vonatkozásában a kifüggesztés kizárólag csak Bugacon történhetett meg. A Vtv. szerinti hirdetmény kifüggesztése nem a jegyző államigazgatási cselekménye, hanem egy olyan jogi tény, amit a jegyző - a vadászati hatóság megkeresésére - igazol. Így tehát a hirdetménynek a Vtv. 14. § (2) bekezdése szerinti kifüggesztése objektív módon meg kell hogy valósuljon, a vadászati hatóság nem tekinthet el annak településenkénti ellenőrzésétől. Mindezek miatt az álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Vtv. 14. § (1) és (2) bekezdését, az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését, R) cikk (1) és (2) bekezdését, T) cikk (1) és (2) bekezdését, a 6. cikk (1) bekezdését, a 26. cikk (1) bekezdését, 28. cikkét, illetve polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. §, 339. § és 339/A. § rendelkezéseit. A bizonyítékok mérlegelése kapcsán

rámutatott, hogy 2016-ban három hirdetőmúyenyen is igazolásra került, hogy azok Bugacpusztaházán is kifüggesztésre kerültek, melyet a bíróság irrelevánsnak minősített.

- [26] A II.r. alperes a felülvizsgálati kérelmének tárgyaláson történő elbírálását kérte, kérte továbbá, hogy a Kúria az ügy tárgyaláson kívüli elbírálását a veszélyhelyzet megszűnését követő időpontra halassza el. Kiemelte, hogy a tárgyalás tartásához alapvető joga fűződik és a rendkívüli idők sem adhatnak alapot az eljárás garanciális elemeinek Alaptörvénnyel ellentétes levonására. Véleménye szerint a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdés „felperes” gyűjtőfogalma szükségképpen magában foglalja a felülvizsgálati eljárást kezdeményező felet is.
- [27] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmet és csatlakozó felülvizsgálati kérelmet is előterjesztett, azonban ez utóbbit a Kúria a 7. sorszámú végzésével - annak elkészttsége miatt - hivatalból elutasította. A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, kifejtve, hogy az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokot és a jogszabályokat helyesen értékelve jutott arra a következtetésre, hogy a hirdetőmúyeny közzétételére a közös önkormányzati hivatal székhelyén, a hivatalos ügyintézés egyetlen helyszínén jogszerűen került sor, további helyben szokásos mód a kifüggesztésre nem volt meghatározva.
- [28] Az alperes és az I.r. alperesi beavatkozó a felülvizsgálati eljárásban nyilatkozatot nem tett.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [29] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [30] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.
- [31] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, ennek kapcsán széleskörű bizonyítást folytatott le, az alkalmazandó jogszabályokat pontosan meghatározta, azokból helyes következtetésre jutott, mellyel a felülvizsgálati bíróság is egyetértett. A bizonyítékok értékelése nem volt sem okszerűtlen, sem iratellenes, így azok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nem kerülhetett sor.
- [32] A Kúria kiemeli, hogy a közigazgatási per kereteit a felülvizsgált közigazgatási határozat és ahhoz képest felperes keresete alapvetően határozza meg. Az alperesi jogelőd jelen per alapját képező határozata azon alapult, hogy a a 03-603450-302 kódszámú vadászterület Bugacpusztaháza, Bugac, Fülöpjakab, Jakabszállás és Kunszállás települések közigazgatási határait érintette, földtulajdonosi gyűlés hirdetőmúyeny Bugac, Fülöpjakab, Jakabszállás és Kunszállás települések önkormányzatának hirdetőtábláján a Vtv. 14. § (1) bekezdésében előirt időtartamra kifüggesztésre került, azonban a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője arról tájékoztatta az elsőfokú vadászati hatóságot, hogy Bugacpusztaháza település önkormányzatának hirdetőtábláján a hirdetőmúyeny nem került kifüggesztésre, így megállapította, hogy a gyűlés összehívása nem szabályszerűen történt, így a 2016. augusztus 09-i gyűlésen a tulajdonosok érvényes határozatot nem hozhattak, a képviselő nyilvántartásba vételi kérelmét ezek alapján a Vhr. 2.§-a szerinti okból el kellett utasítani.

- [33] Megállapítható tehát, hogy a felülvizsgált határozat nem tartalmazott rendelkezést arra vonatkozóan, hogy kifüggesztés a „helyben szokásos” módnak sem felelt volna meg, nem hivatkozott arra, hogy Bugacpusztaháza településen bármilyen ilyen közzétételi mód lett volna, továbbá ezt a kereset sem támadta. Mindezt a közzététel helyben szokásos módjának vizsgálata az ügy érdemét nem érinthette, az azzal kapcsolatos megállapításokat a Kúria is mellőzte.
- [34] A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza továbbá, hogy jelen közigazgatási per tárgya csak az alperesi jogelőd határozatának jogszerűsége lehetett, így ezen közigazgatási perben hozott ítélet nem érinti sem a 2016. augusztus 9-i, sem a felek által az eljárásban hivatkozott augusztus 12-i határozatok érvényességét. Helytállóan hívta fel az alperes az ellenkérelmében a Vtv. 14. § (3) bekezdését, amely a határozatok megtámadását egyéb - polgári - peres útra tereli. Szintén helytállóan hívta fel az elsőfokú bíróság a Pp. 4. § (2) bekezdését, amely szerint a jelen eljárásban eljáró bíróságot más polgári perben hozott határozat nem köti.
- [35] A Vtv. 14. § (1) bekezdése szerint a kezdeményezőnek a vadászati hatóság és minden érintett település önkormányzatának hirdetőtábláján és a helyben szokásos módon a tulajdonosi közösség gyűlését megelőző legalább harminc napra hirdetményt kell közzétennie, amelyet a gyűlést megelőző napig kell kifüggesztve tartani. A hirdetmény - tájékoztató jelleggel - a települési önkormányzat hivatalos lapjában - ennek hiányában a helyi lapban -, elektronikus tájékoztatásra szolgáló honlapján, valamint a hatóság hivatalos lapjában is közzétehető. A perben nem vitatott tényállás szerint a felperes ennek megfelelően intézkedett a közzététel iránt, amelynek eredményeképp a kifüggesztés a Jakabszállási Községi Polgármesteri Hivatal, a Kunszállási Közös Önkormányzati Hivatal Fülöpjakabi Kirendeltsége, a Kunszállási Közös Önkormányzati Hivatal, a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal hivatalos hirdetőtábláján 2016. július 08. és 2016. augusztus 09. között kifüggesztésre került.
- [36] A Vtv. 14. § (2) bekezdése kimondja, hogy a hirdetmény hirdetőtáblán történő kifüggesztésének minden érintett település önkormányzatánál azonos napon, azonos tartalommal kell megtörténnie. A hirdetménynek tartalmaznia kell a tulajdonosi közösség gyűlésének helyét, idejét és napirendi pontjait, a képviselet szabályaira való figyelmeztetést, továbbá a vadászterület térképi megjelölését. A tulajdonosi közösségi gyűlést csak a vadászterület fekvése szerinti vadgazdálkodási tájegységen belül lehet megtartani. Érvényes határozat csak akkor hozható, ha a tulajdonosi közösség gyűlését szabályszerűen hívták össze. Megállapítható tehát, hogy a Vtv. a kifüggesztést „minden érintett település önkormányzatánál” írja elő.
- [37] Az elsőfokú bíróság a tényállás feltárása során megállapította, hogy a Mötv. 56. § szerint Bugac és Bugacpusztaháza között társult képviselő-testület alapítására került sor, a települések közös önkormányzati hivatalt tartanak fenn és intézményeiket közösen működtetik. A Mötv. 81. § (1) bekezdése szerint a közös önkormányzati hivatalt a jegyző vezeti, aki a Mötv. 83. §-a szerint valamennyi érintett településen ellátja a jegyzői feladatait. Így a közös önkormányzati hivatal jegyzője mindkét önkormányzat érdekében eljár, önmagában a jegyző „székhelye” nem alapozza meg azt a feltevést, hogy a bugaci önkormányzat érdekében történt volna meg a kifüggesztés.
- [38] Kiemelést érdemel, hogy az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a vadászterület Bugac közigazgatási területét nem érintette. Megállapította továbbá, hogy a felperes Bugacpusztaházán is eljár a kifüggesztés érdekében, ahonnan Bugacra, a közös önkormányzati hivatalba irányították. Ezek a körülmények pedig okszerűen alátámasztották, hogy a Bugaci Közös Önkormányzati Hivatal hivatalos hirdetőtábláján történő kifüggesztés Bugacpusztaháza település önkormányzatánál történő kifüggesztésnek minősült. Ezen következtetést erősítette az a bizonyítással alátámasztott körülmény

is, hogy Bugacpusztaházán hivatalos ügyintézés nem történik, továbbá az IKSZT épülete nem minősül a „település önkormányzatánál” történő kifüggesztésnek.

- [39] A teljesség kedvéért jegyzi meg a Kúria, hogy a közigazgatási eljárás iratai között található - a kérelem mellékletét képező - „A HIRDETMÉNY kifüggesztésének és levételének időpontja” című iraton Bugac Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője a kifüggesztést kifejezetten Bugacpusztaháza vonatkozásában igazolta, továbbá a felülvizsgálati kérelem elbírálásának időpontjában is a <http://bugacpusztahaza.hu/onkormanyzat/> honlapon szereplő tájékoztatás szerint „Bugacpusztaháza község Önkormányzati Hivatala Bugaccal közös hivatalt fenntartva látja el feladatait. A hivatal címe: 6114 Bugac, Béke utca 10.”, illetve „Felhívjuk a figyelmet, hogy községünk nem rendelkezik önkormányzati hivatali dolgozókkal, az IKSZT munkatársai önszorgalomból, díjazás nélkül látják el a lakossági- és a bugaci Hivatal által kért helyi ügyintézéseket!” Ezek a körülmények pedig szintén azt támasztották alá, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét a Pp. 206. §-ban foglaltaknak megfelelő, okszerű mérlegeléssel állapította meg.
- [40] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy az alperesi jogelőd - és a II.r. alperesi érdekelt - tévedett, amikor úgy ítélte meg, hogy a kifüggesztésnek Bugacon és Bugacpusztaházán is külön meg kellett volna történnie, illetve abban, hogy Bugacpusztaháza település önkormányzatának hirdetőtábláján a kifüggesztés nem történt meg, így a kérelem elutasításának a Vhr. 2. § (4) bekezdés a) pontja szerinti elutasítási ok fennállt volna, így a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [41] A Kúria észlelte, hogy az ügy elbírálására a Debreceni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességgel nem rendelkezett. Az alkalmazandó illetékességi szabályt ugyanis a Pp. 326. § (1) bekezdése állapította meg. Az, hogy a Kúria az eljárásra a Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot kijelölte, illetve a Kp. hatálybalépésével bekövetkezett változás nem eredményezte azt, hogy az illetékesség megállapításának alapjául is ezt a tényt kellett volna figyelembe venni. A perre így illetékességgel - a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal elsőfokú eljárására tekintettel - a Szegedi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság rendelkezett volna illetékességgel, azonban mivel általános és nem kizárólagos illetékességi szabály megsértésére került sor, továbbá a felek erre a körülményre a felülvizsgálat során nem hivatkoztak, az a felülvizsgálati eljárásban értékelésre nem kerülhetett.

Záró rész

- [42] A II.r. alperesi beavatkozó felülvizsgálati kérelme tárgyaláson történő elbírálását kérte a Pp. 274. § (2) bekezdése alapján. A Kormány 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletével veszélyhelyzetet hirdetett ki. Az Országgyűlés megalkotta a koronavírus elleni védekezésről szóló 2020. évi XII. törvényt. A veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése kimondja, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt a bíróság tárgyaláson kívül jár el, a 41. § (5) bekezdés alapján ezért a Kúria az ítéletet tárgyaláson kívül eljárva hozta meg.
- [43] A II.r. alperesi beavatkozó tárgyalásra halasztási kérelmére tekintettel a Kúria kiemeli, hogy a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 41. § (1) bekezdése csak a felperes számára teszi lehetővé a halasztás iránti kérelem előterjesztését, amibe az alperesi beavatkozó nem értendő bele. A perindítás halasztó hatálya ugyanis elrendelésre nem került, így a tárgyalásra történő halasztás a Korm. rendelet szerint azzal járna, hogy az alperesi

határozatot támadó felperesi keresetről szóló végleges döntés meghozataláig az alperesi határozat biztosan hatályosul. Ez pedig a határozattal szemben jogorvoslati kérelmet előterjesztő felperes kockázata. Így tehát csak a felperes az, aki eldöntheti, hogy ezen kockázatot vállalva ragaszkodik a tárgyalás megtartásához, vagy a per ésszerű időn belül történő lefolytatásához fűződő igényét érvényesíti.

- [44] Az előző pontban kifejtett értelmezés nem jár az Alaptörvényben foglaltak sérelmével, mivel a veszélyhelyzet - mint különleges jogrend - elrendelése az Alaptörvény 53. cikkén alapul, az 54. cikk (1) bekezdése szerint pedig különleges jogrendben az alapvető jogok gyakorlása - a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)-(6) bekezdésében megállapított alapvető jogok kivételével - felfüggeszthető vagy az I. cikk (3) bekezdése szerinti mértéken túl korlátozható. A II.r. alperesi beavatkozónak a a II. és a III. cikkben, valamint a XXVIII. cikk (2)-(6) bekezdésében megállapított alapvető jogait jelen eljárás nem érintette, így az ítélet tárgyaláson kívüli meghozatala összhangban állt az Alaptörvény rendelkezéseivel.
- [45] A Kúria utal arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel bizonyítás felvételének nincs helye, az ügyben nem merült fel a felek maghallgatásának szükségessége, az az iratok alapján is meggyőzően elbírálnak volt, így tárgyalás tartásának egyéb oka sem merült fel.
- [46] A Kúria a II.r. alperesi beavatkozót a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. §-a alapján kötelezte a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet rendelkezései szerint megállapított felperesi felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [47] A felülvizsgálattal az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése szerinti felmerült, az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pont alapján feljegyzett eljárási illetéket a II.r. alperesi beavatkozó a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles megfizetni.
- [48] Az ítélettel szembeni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. előadó bíró, Dr. Horváth Tamás s.k. bíró